

Rikspolischefens inriktning

I detta dokument beskriver rikspolischef Bengt Svenson sin syn på Polisens uppdrag och hur det ska genomföras. Uppdaterad 2011.

Produktion: Rikspolisstyrelsen, Box 12256, 102 26 Stockholm

Dnr: KA-191-1613/10

Foto omslag: Robert Blombäck vänster, Lasse Hejdenberg övre höger, Peter Knutson undre höger

Foto: Peter Knutson s.3, Jörgen Knutsson s.4, Robert Blombäck s.5, Kristoffer Thessman s.6,
Patric Trägårdh s.7-9, Ragnar Lilliestierna s.11

Grafisk produktion: Informationsenheten RPS/PVS

Upplaga: 650 ex

Tryck: RPS Tryckeri 2011

Rikspolischefens inriktning

Polisens uppdrag från medborgarna är tydligt: vi ska bidra till att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället.

Som rikspolischef har jag ansvar för att tillsammans med länspolismästarna leda Polisen så att vi på bästa sätt kan leva upp till vad som förväntas av oss.

I detta dokument redovisar jag min syn på Polisens uppdrag och hur jag tycker att det ska genomföras.

Syftet med Rikspolischefens inriktning är att tydliggöra målen för vår verksamhet. Dokumentet ligger till grund för arbetet med andra styrdokument, som till exempel Rikspolisstyrelsens planeringsföresättningar och polismyndigheternas verksamhetsplaner.

Jag vill att du som medarbetare ska läsa detta dokument och dess beskrivning av vårt uppdrag och våra mål. Om alla vet vad vi ska åstadkomma och drar åt samma håll så ökar våra förutsättningar att lyckas. Varje medarbetare, oavsett uppgift och plats i organisationen, har ett ansvar för att bidra till vårt gemensamma verksamhetsresultat.

Jag skrev Rikspolischefens inriktning för första gången 2008 och jag uppdaterade den senast i början av 2011. Innehållet är i huvudsak detsamma. Min syn på Polisens uppdrag ligger fast, men på några punkter har jag i takt med utvecklingen flyttat fram positionerna.

Framöver kommer Polisens effektivitet och verksamhetsstyrning att stå i fokus. Vi har fått ökade resurser under flera år och är nu de 20 000 poliser som varit målet. Därmed är vi fler poliser än någonsin.

Det innebär att medborgarna ställer berättigade krav på att vi ska göra allt mer. Vi måste prestera ett bättre resultat som en följd av att vi blivit fler. Vi har ögonen på oss. Det är nu upp till oss att visa att vi förmår att använda de resursförstärkningar vi har fått. Medborgarna förväntar sig det.

Till vår hjälp har vi inte bara fler arbetskamrater, utan även nya arbetsverktyg och arbetsmetoder. Jag tänker då bland annat på det nya utredningsstöd som under 2011 införs i hela landet. Det är av största betydelse att vi tar till oss detta stöd och använder det maximalt som ett nytt sätt att arbeta.

Med hjälp av stödet kan vi bli både effektivare i utredningsarbetet och synligare.

Vi måste också fullt ut använda de metoder och den teknik som vi redan har, exempelvis Polisens underrättelsemodell och DNA-tekniken. Jag ser att vi inte alltid på bästa sätt tar till vara redan existerande möjligheter. Det visar sig bland annat när man jämför tillvägagångssätt och resultat mellan polismyndigheterna.

Vid Rikspolisstyrelsen kommer vi att tillsammans med polismyndigheterna verka för att minska skillnader mellan myndigheterna och bli bättre på att dra slutsatser om vilka förändringar i verksamheten som krävs.

Vi ska överhuvudtaget utveckla vår förmåga att följa upp och utvärdera verksamheten. På så sätt ska vi bli allt bättre på att hitta och använda de bästa metoderna och de effektivaste rutinerna.

Jag ser det som särskilt viktigt att vi blir allt bättre på att lära av varandra. Det finns många goda exempel från norr till söder på hur arbetsmetoder och rutiner har utvecklats. Vi måste sprida sådana goda exempel och snabbare ta dem till vara.

Människors trygghet har ökat under senare år. För att denna positiva utveckling ska fortsätta, måste vi förstärka våra insatser mot ungdomsbrottslighet och mot brott i nära relationer samt förmå att förebygga och klara upp allt fler mängdbrott.

En ständigt levande dialog behövs i en lärande och utvecklingsinriktad organisation. Jag får ofta förslag och reflektioner från medarbetare, både i brev och vid möten. Har du som läser dokumentet synpunkter, är du välkommen att skriva till mig. Använd gärna e-post och adressen är rikspolischefen@polisen.se.

Bengt Svenson
Rikspolischef

Goda förutsättningar att lyckas

Genom Polisens brottsförebyggande arbete ska vi medverka till att färre brott begås. Genom vår brottsutredande verksamhet ska fler brott klaras upp.

Polisen ska bedriva verksamheten med högt ställda krav på rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet. Kravet på kvalitet innebär bland annat att vi ska leva upp till människors förväntningar på god tillgänglighet, korrekt bemötande och snabb handläggning av ärenden. Kravet på effektivitet innebär bland annat att vi ska ha en resultatkultur där vi ständigt strävar efter att utveckla vårt arbete och där vi använder metoder och rutiner som är de främsta vi kan finna.

Vi har fått ökade resurser under senare år och fler poliser har anställts. Det gör det möjligt för oss att bedriva mer verksamhet. Vid varje polismyndighet måste arbetet planeras och organiseras så att de nya poliserna på bästa sätt stärker vårt resultat. Det ska ske efter lokala förutsättningar och i linje med de övergripande mål som gäller för Polisen.

Våra förutsättningar stärks också genom satsningar på de tekniska resurserna. Under 2011 och de närmaste åren görs flera investeringar i teknik och datorprogram.

Även i en växande verksamhet sätter ekonomin gränser. Det uppdrag vi har fått ska genomföras

inom de ekonomiska ramar som har beslutats. Detta gäller för Polisen som helhet och för varje polismyndighet. Därför ska de resurser vi får användas på ett effektivt sätt. Att effektivisera vår verksamhet handlar i grund och botten om att frigöra mer resurser till kärnverksamheten – att förebygga och utreda brott.

»Det trygghetsskapande perspektivet ska vara en naturlig del i planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av verksamheten.«

PUM och PNU utgör grunden

För att vårt brottsförebyggande och brottsutredande arbete ska utföras på bästa sätt är det viktigt att vi med kraft inför och använder de metoder som tagits fram, samt att vi strävar efter att utveckla dem vidare.

För ledning och styrning av polisverksamheten tillämpar vi sedan några år Polisens underrättelsemodell, PUM. Modellen beskriver hur vi ska arbeta med brottsförebyggande och brottsutredande verksamhet baserad på kunskap och underrättelser. Vi ska identifiera och analysera orsakerna till brott, ordningsstörningar och otrygghet. Med utgångspunkt från analyserna ska vi vidta åtgärder.

Vår brottsutredande verksamhet bygger även på Polisens nationella utredningskoncept, PNU. Viktiga delar i PNU är att brott ska utredas i nära anslutning till händelsen och att den kriminaltekniska verksamheten ska hålla hög kvalitet. Som ett led i det arbetet utvecklas Polisens kontaktcenter, PKC, till att vara en del i den brottsutredande verksamheten. Utredningsverksamheten ges också nya möjligheter till att ärenden kan hanteras snabbare genom att ett nytt utredningsstöd införs.

För att vårt brottsförebyggande och brottsutredande arbete ska bli allt bättre måste vi använda PUM och PNU effektivt. De bägge metoderna ska tillämpas fullt ut och det är med utgångspunkt i dem som metodutvecklingen ska bedrivas inom Polisen. Denna utveckling ska ske både lokalt och genom Rikspolisstyrelsen, men alltid i ett nationellt perspektiv. Jag är mycket engagerad i detta arbete och följer det noga.

Ökad trygghet – en uppgift för Polisen

Vi måste arbeta strukturerat och genomtänkt med vårt trygghetsskapande uppdrag. Det är fler faktorer än brottsligheten som påverkar tryggheten. Brottsförebyggande rådet beskriver i nationella trygghetsundersökningar hur människor ser på trygghet och risken att utsättas för brott. Den kunskap som samlas i dessa undersökningar måste bättre tas till vara i ledning och styrning av polisverksamheten på alla nivåer.

Vi ska också ha en god egen kunskap om hur vårt arbete påverkar människors trygghet. Det trygghetsskapande perspektivet ska vara en naturlig del i planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Polisen ska bli mer synlig och tillgänglig

Polisen ska uppträda synligt i högre utsträckning och bli mer tillgänglig för allmänheten. Därför ska vi eftersträva att allt mer av polisverksamheten bedrivs i yttre tjänst.

Närvarande och uniformerade poliser förbättrar den brottsutredande verksamheten samtidigt som de skapar trygghet och förebygger brott. Vi ska utveckla våra arbetsmetoder så att vi är så effektiva och tillgängliga som möjligt. Väl fungerande arbetsmetoder ska dokumenteras och spridas mellan polismyndigheterna.

Det krävs även andra åtgärder för att öka synligheten. Bland annat ska målet om en synligare polis finnas med i styrningen och ledningen av all verksamhet inom Polisen. Viktigt är också att den yttre verksamheten utformas på ett sätt som gör det möjligt att rekrytera och behålla personal. Dessutom måste polismyndigheterna ta tillvara de möjligheter som arbetstidsavtalet ger att förlägga arbetstider utifrån verksamhetens behov.

Kampen mot brottsligheten kräver samverkan med övriga samhället. Polisen ska utöka sin samverkan med landets kommuner. Polisen och kommunerna ska tillsammans ta fram lägesbilder av lokala problem och utifrån dessa problembilder komma överens om gemensamma åtgärder.

En avgörande fråga för att öka Polisens synlighet och närvaro är att utveckla verksamhetsstöden. Bland annat inför vi ett mobilt utredningsstöd, PUST. Genom det blir det möjligt att hämta och skicka information ute på fältet samt att utbyta information med andra myndigheter i rättskedjan. Viktigt är att PUST inte bara ses som en teknisk förändring utan som en utveckling av hur vi arbetar. Det mobila utredningsstödet stärker vår förmåga att arbeta nära händelsen, utreda på plats och minska antalet överlämningar. Stödet blir därför ett bra verktyg i mängdbrottsarbetet. Det införs successivt i hela landet under 2011.

Våra viktigaste utmaningar

Polisen har många viktiga uppgifter. Jag vill lyfta fram några områden där det är särskilt angeläget att vi gör framsteg de närmaste åren.

- ◆ **Våldet ska minska.** En grundläggande uppgift för Polisen är att förebygga och beivra brottslighet som riktar sig mot människors liv och hälsa. Vi ska ha en hög närvaro på platser och tider där risken för våldsbrott är stor.
- ◆ **Fler mängdbrott ska klaras upp.** Många människor drabbas av tillgreppsbrott och skadegörelse, men för få gärningsmän lagförs. Brotten är integritetskränkande och upprepade utsatthet är vanligt. Genom att använda bättre utredningsmetoder ska vi klara upp fler mängdbrott. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot inbrott i bostad.
- ◆ **Organiserad brottslighet ska bekämpas.** Grov organiserad brottslighet drabbar människor och företagsamhet. Det förekommer också att grova brottslingar försöker störa den rättsliga processen. Vi ska göra det allt svårare att bedriva grov organiserad brottslighet i Sverige. Insatserna ska ske på bred front, och i samverkan med andra berörda myndigheter.
- ◆ **Ungdomars brottslighet ska vara i fokus.** Tidiga och tydliga insatser mot ungdomars brottslighet motverkar allvarlig kriminalitet i framtiden. Vi ska utreda ungdomsbrott snabbare och vi ska utveckla vår förmåga att identifiera ungdomar som riskerar att hamna i en kriminell bana och göra insatser för dem.
- ◆ **Brott i nära relationer ska utredas bättre.** Vi ska fortsätta att utveckla vårt arbete mot brott i nära relationer. Stödet till dem som drabbas ska förbättras och utredningsarbetet utvecklas. Vi ska även klara upp fler brott som gäller grov kvinnofridskränkning samt vålds- och sexualbrott mot kvinnor och barn.
- ◆ **Trafiken ska bli säkrare.** Vårt arbete för säkrare trafik har utvecklats de senaste åren och vi ska fortsätta att bidra till att antalet skadade och dödade i trafiken minskar. Alla poliser i yttre tjänst deltar i trafiksäkerhetsarbetet. Kontroller ska genomföras på rätt plats, vid rätt tid och med rätt resurs. Alkoholutandningsprov ska normalt tas vid alla möten med förare.
- ◆ **Narkotika ska bekämpas.** Vi vet att narkotika orsakar mänskligt lidande och är en drivkraft för annan brottslighet. Vi ska de kommande åren bidra till att minska tillgången på och användningen av narkotika med ökad inriktning på överlåtelsebrott. Vårt samarbete med andra aktörer ska utvecklas både nationellt och internationellt.

Allmänhetens förtroende – vår största tillgång

Polisen har ett stort förtroende hos allmänheten. Det ska vi vara stolta över, men samtidigt ska vi vara medvetna om att förtroende är något som ständigt måste förtjänas. Att vårda och stärka Polisens förtroende är en nyckelfråga för vår verksamhet. Vi ska ha en välgrundad kunskap om allmänhetens bild av oss och vi ska bedöma hur den bilden påverkas av beslut vi tar i verksamheten.

Att allmänheten har förtroende för oss är nödvändigt om vi ska klara vårt trygghetsskapande uppdrag. En förtroendefull relation till allmänheten är också ofta en förutsättning för att klara upp brott. Den som utsätts för brott ska våga anmäla och fullfölja sitt ärende. Den som blir vittne till ett brott får inte tveka att vända sig till Polisen och berätta vad hon eller han sett.

Människor ska såväl ha tillit till vår förmåga som känna trygghet i kontakten med oss. Det är därför viktigt att vi alltid bemöter brottsoffer och vittnen med yrkesmässig skicklighet och stor medmänsklighet.

Den bild människor har av Polisen formas till betydande del i kontakten med vår serviceverksamhet. Vi ska de kommande åren fortsätta att utveckla Polisens service. Allt fler ska vara nöjda med Polisens tillgänglighet och bemötande.

Den gemensamma värdegrunden för Polisen är en viktig del av vårt arbete med att vårda och stärka förtroendet för Polisen. Värdegrunden ger alla medarbetare stöd och vägledning i hur vi utför vårt uppdrag.

Bra polisverksamhet i hela landet

Polisverksamhet bedrivs lokalt och formas efter lokala förutsättningar. Problembilder och förutsättningar varierar i olika delar av landet och även i olika delar av en stad. Därför ska polisoperativa beslut fattas så långt ut i organisationen som det är lämpligt och möjligt.

Samtidigt är de övergripande målen för Polisen desamma överallt. Människor ska känna sig trygga oavsett var de bor. De 21 polismyndigheterna har ansvar för polisverksamheten inom sina gränser. Rikspolisstyrelsen har den centrala förvaltningsmyndighetens ansvar att bidra till bästa möjliga förutsättningar för en bra verksamhet i hela landet genom att granska, följa upp och stödja polismyndigheterna i deras arbete.

Det får inte finnas omotiverade skillnader mellan polismyndigheternas resultat. Medborgarna har rätt till en likvärdig polisverksamhet i vilket län de än bor. Det är därför nödvändigt att polismyndigheterna jämför sig med varandra och lär av varandra. Inom Polisen ska vi noga studera verksamhetsresultaten och vara en lärande organisation.

En parlamentarisk kommitté arbetar med att se över Polisens organisation. Den ska avsluta sitt arbete 2012. Under tiden den arbetar och dess kommande förslag bereds, har vi inom Polisen i uppdrag att utveckla verksamhetsstyrningen och samarbetsformerna inom ramen för nuvarande organisation. Oavsett övergripande organisation kommer verksamheten i allt väsentligt drivas med lokal förankring. Vi måste ständigt säkerställa att vi har en ändamålsenlig fördelning av arbetsuppgifter mellan centralt och lokalt. Sådant som bäst görs gemensamt ska hanteras av Rikspolisstyrelsen och det som bäst görs lokalt ska hanteras av polismyndigheterna.

De kommande åren ska Rikspolisstyrelsen framför allt arbeta med följande områden.

- ◆ **Ändamålsenligt stöd till kärnverksamheten.** Högt på dagordningen står arbete med att modernisera användningen av it och införa det nya utredningsstödet. Rikspolisstyrelsen ska även stödja polismyndigheterna med att genomföra och utveckla arbetet med Polisens underrättelsemodell och Polisens nationella utredningskoncept. Dessutom ska Rikspolisstyrelsen ge stöd åt utvecklingen av effektiva polisiära och administrativa arbetsmetoder samt främja samverkan och erfarenhetsutbyte mellan polismyndigheterna.
- ◆ **En tydligare verksamhetsstyrning.** Rikspolisstyrelsen ska utveckla Polisens verksamhetsstyrning och ekonomistyrning. Polisen ska klara målet om en ekonomi i balans med en effektiv resursanvändning. De krav som ställs på organisationens olika delar och dess medarbetare ska vara tydliga. Polisen ska arbeta med såväl kvalitativa som kvantitativa mål. Verksamhetsmålen ska följas upp. Vi ska präglas av en resultatkultur som driver verksamheten framåt.
- ◆ **Utvecklat medarbetarskap och ledarskap.** För att Polisen ska nå sina mål krävs engagerade medarbetare och goda ledare. Satsningar på chefs- och ledarutveckling ska fortsätta. Det behövs en tydligare uppföljning på alla nivåer, med återkoppling på varje medarbetares prestation. Polisens chefer ska utveckla sin förmåga att använda kommunikation för ledning och styrning, i syfte att skapa förståelse och förankring för de mål som finns. Viktigt är också tydliga förväntningar och krav på medarbetarskapet. En medarbetarpolicy har tagits fram som stöd.

Fem mål vi gemensamt ska arbeta för

Jag vill utveckla svensk polis tillsammans med länspolismästarna och alla medarbetarna. Jag anser att vi har mycket goda förutsättningar att lyckas. Det finns stor kompetens och stort engagemang inom Polisen. Vi har dessutom blivit fler och därmed fått ökade möjligheter att bedriva mer och allt bättre verksamhet.

Jag vill i fem punkter sammanfatta de mål vi ska uppnå de kommande åren:

- ♦ **Färre brott ska begås.** Polisen ska genom planlagt brottsförebyggande arbete bidra till att färre brott begås.
- ♦ **Fler brott ska klaras upp.** Polisen ska genom sin brottsutredande verksamhet bidra till att fler brott klaras upp.

- ♦ **Människor ska känna sig trygga.** Polisen ska bidra till att människor känner trygghet och mindre oro för brott.
- ♦ **Vi ska bli synligare.** Polisen ska vara synligare och mer tillgänglig för allmänheten.
- ♦ **Förtroendet ska vårdas och stärkas.** Polisen ska slå vakt om det höga förtroende allmänheten har för oss och arbeta för att det stärks ytterligare.

Vi har alla ett ansvar för att bidra till våra gemensamma mål. Om var och en har ett förhållningsätt till uppdraget och utifrån det genomför och utvecklar sitt arbete, så kan vi leva upp till vad som förväntas av oss.

Polisen

www.polisen.se

Ring 114 14 till Polisen